UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

CENTRUM ŠKOLSKÉHO MANAGEMENTU

HODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

kombinovaného studia oboru Školský management

POSUDEK OPONENTA

Autor práce:	Oponent práce:
Steinbachová Hana	**Jiří Trunda**
Název závěrečné práce: VLIV POČTU PRACOVIŠŤ NA ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	

Indikátory kvality závěrečné práce Označte **X**, zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. *Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A1, A3, E1, práce by neměla být doporučena k obhajobě.*		1 - rozhodně	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 - rozhodně
Znak					
A	**Klíčové znaky; úvodní část**				
A1	**Zřetelné vymezení do oblasti studovaného oboru.** (Kterých řídících funkcí se to týká? Kterých oblastí manažerské práce?)	X			
A2	Závěrečná práce „přesahuje hranice" jedné konkrétní školy. Jde o objektivní analýzu z oblasti řízení ve školství, nikoli o shrnutí subjektivních zkušeností z vlastní praxe	X			
A3	Jasná a zřetelná formulace tématu a cíle práce. (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?) Charakteristika cíle (SMART)		X		
B	**Dosavadní řešení problému**				
B1	Práce obsahuje přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě studia odborné literatury			X	
B2	Jsou uvedeny odkazy na odbornou literaturu		X		
B3	Je zřetelné, kde jde o autorský text a kde o kompilaci; kompilace má hodnotící nadhled, nejde o mechanické výpisky z literatury			X	
C	**Výzkumná část**				
C1	Výzkumná část se vztahuje k tématu a cíli práce		X		
C2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace výzkumných otázek a tvrzení, popř. hypotéz (pokud typ výzkumného problému umožňuje hypotézy formulovat)		X		
C3	Byly použity vhodné výzkumné metody a nástroje		X		
D	**Analytická část**				
D1	Je provedena kvalitní analýza získaných faktů a údajů			X	
D2	Interpretace zjištěných výsledků je dostatečně analytická, nejde jen o komentované vyjádření číselných údajů			X	
D3	Interpretace výzkumu umožňuje zpracování závěrů, doporučení, výstupů práce			X	
E	**Závěry. Přínos pro studovaný obor**				
E1	Závěrečná část hodnotí, zda bylo dosaženo stanoveného cíle práce (viz A3). (Závěr práce není redukován jen na výsledky a interpretaci výzkumu či tvrzení)			X	
E2	Výstupem práce je materiál využitelný pro řízení ve školství: doporučení, návrhy, metodické postupy, příručka, manuál, vymezení rizik…				X
E3	Práce obsahuje adresné vyjádření, kde a jak ji lze využít (v práci řídícího pracovníka).			X	
E4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve školství – školský management. **Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji určitého úseku řízení školy či školství.**				X
F	**Prezentace (formální úroveň práce)**				
F1	Úplnost obligátních náležitostí – jazyková úroveň, dodržení formálních náležitostí a struktury, grafická a typografická úroveň práce…			X	
F2	Dodržení stanoveného rozsahu	X			
F3	Bibliografie dle platné normy.	X			

Klady práce:

- Autorka si vybrala poměrně málo zpracované téma, výzkumně pokrývá oblast z pohledu školského managementu neprobádanou.
- Dotazníkové šetření je dobře strukturováno. Autorka si stanovuje oblasti, které chce zkoumat, ty pak pokrývá dotazníkovými položkami.
- Výzkumné šetření mezi ředitelkami mateřských škol je vhodně doplněno výzkumným šetřením, jehož respondenty jsou inspektoři ČŠI.
- Autorka dobře vystihuje podstatu procesu slučování mateřských škol.

Nedostatky práce:

- Nepřiznané citace – např. na straně 10 autorka cituje RVP PV a neuvádí to. *(Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, sociálním, ...)*, na straně 20 – 21 cituje text Kateřiny Vlčkové, který je volně ke stažení např. na http://is.muni.cz/elportal/estud/lf/js06/mfpe0821/EU_skolstvi_trendy_2006.pdf Jméno autorky se sice objevuje v poznámce pod čarou, ovšem o několik odstavců výše. Z kontextu práce nevyplývá, že jde o celostránkovou citaci. Atd.
- Nepřesnosti, věcné chyby – např. na str. 13: Mateřská škola je organizací, v jejímž čele stojí **statutární zástupce**. Tutéž chybu pak opakuje na straně 21 – přitom v samotné citaci na téže straně uvádí správný termín *statutární orgán*. Dále např. není jasné, proč autorka na straně 16 cituje zákonnou povinnost obce zajistit plnění povinné školní docházky pro žáky trvale žijící na jejím území. Souvislost s předškolním vzděláváním není ani naznačena. Na straně 18 autorka tvrdí, že v ČR existuje jednotná vzdělávací soustava… V rozporu se zněním zákona 564/2004 Sb. zařazuje autorka do kapitoly *Rozdělení a typologie mateřských škol* také *„Další možností jsou zařízení poskytující služby hlídání předškolních dětí čistě na komerční bázi. ...“* Při vymezování povinností ředeitele mateřské školy se autorka odvolává na § 33 zákona 561/2004, který problematiku neřeší, proto dochází k mylné formulaci, atd.
- Jazykové nepřesnosti, překlepy – např. na str. 14: *„**Vznikla** potřeba **vzniku** obecně platného **kutikulárního** dokumentu.“* Na str. 17: *„Mateřských škol, **jejímž** zřizovatelem je soukromá osoba...“* Na straně 34: *„Ředitelky **jsou především také** učitelkami...“* Atd.
- Autorka formuluje některá tvrzení bez toho, že by je doložila argumenty, práce v těchto pasážích sklouzává do žurnalistického stylu sdělování obecně sdílených názorů. Např. na str. 15: *„... Většina obcí se rozhodovala po diskuzi se školami a rodičovskou veřejností, některé naopak bez nezbytné komunikace s nimi....*
- Autorka nijak neobjasňuje, proč považuje za dobré zachování původní identity školy. Přitom se jaksi automaticky nabízí otázka, jestli alespoň v některých případech vznik identity nové nepředstavuje kvalitativní posun žádoucím směrem.
- To, že autorka zvolila jako výzkumnou metodu dotazníkové šetření, se dovídáme na str. 37, 38 i 40. Neustálé opakování téhož je uživatelsky velmi nepříjemné, drobí strukturu práce. Působí dojmem pohybu kruhu, není zřejmý posun vpřed.
- Není jasné, jak byl zvolen výzkumný vzorek. Na straně 40 nahoře autorka uvádí: *„Byly vytipovány ředitelky, u kterých **se předpokládalo větší ochotu** dotazník vyplnit ...“*, nicméně na téže straně dole uvádí něco jiného: *„První výběrový soubor (vzorek), který zastupuje základní populaci, a na kterém byl skutečně proveden výzkum, byl stanoven náhodným výběrem. Jednalo se o ředitelky 57 mateřských škol vybrané náhodným výběrem z rejstříku mateřských škol (které se zúčastnily dotazníkového šetření) v Plzeňském kraji.“*

- Ve výzkumné části autorka fabuluje a snaží se formulovat analýzu tak, aby potvrdila její výzkumné předpoklady. Např. na straně 47 formuluje závěr: „*Záměrem je ovšem navštívit pracoviště vícekrát měsíčně, než jim je umožněno vzhledem k přímé výchovně vzdělávací práci a k zátěži administrativních prací.*" Dotazník ovšem neobsahuje žádnou položku, ze které by bylo možno takový závěr učinit. Autorka se zjevně snaží relativizovat zjištění získaná dotazníkovou položkou č. 7 oblasti č. 1 (viz dotazník). Na straně 49 autorka formuluje: „*Odpovědi dotazovaných respondentů odpovídají skutečnosti, že dlouhodobější praxe v řízení školy je u ředitelek sloučených subjektů významnou výhodou.*" Toto tvrzení ovšem nepodporuje žádný uvedený argument, ani zjištění. Autorka se domnívá, že zjištěný kvantitativní údaj svědčí automaticky o kvalitě. Četnost odpovědí v tomto výzkumu ovšem nijak nesměřuje ke zjišťování kvality, pouze ke statistickému rozložení.
- Shrnutí výzkumu je velmi povrchní – např.: „*Odpovědi na další otázky ukázaly, že všechny ředitelky používají takový vnitřní a vnější systém, který účinně napomáhá plynulému chodu školy.*" Není jasné, odkud toto přesvědčení autorka čerpá. Je pochopitelné, že se ředitelky domnívají, že jejich informační systém je efektivní, zda je to ovšem i objektivní pravdou z výzkumu nevyplývá.
- Podobně v kapitole *Vyhodnocení tvrzení*: *Z dotazníků je patrné, že ředitelky bez větších problémů dokázaly při řízení více předškolních pracovišť respektovat alternativní směry, zvláštnosti, zvyky a tradice.* Z dotazníků to však patrné není a ani nemůže být, ty totiž zjišťovaly subjektivní hodnocení stavu.
- Totéž v Závěru: „*Z výzkumného šetření vyplynulo, že všechny dotazované ředitelky mateřských škol bez ohledu na počet řízených pracovišť provádějí všechny povinnosti tak, jak jim ukládá školský zákon a další právní normy.* Nebo výzkumně nepodložený závěr: „*Optimálním by bylo řešení, kdyby ředitelka mateřské školy navštívila odloučená pracoviště alespoň jednou za týden.*"

Hodnocení práce:

Ještě dobře - 3

Doporučení a otázky pro obhajobu:

1. Jakou metodu byste ve svém výzkumu musela použít, aby bylo možno považovat zjištěná data za validní a reliabilní?
2. Upravte, změňte, případně obhajte svůj závěr, že *z dotazníků je patrné, že ředitelky bez větších problémů dokázaly při řízení více předškolních pracovišť respektovat alternativní směry, zvláštnosti, zvyky a tradice.*

V Praze dne 3. 6. 2013

Jiří Trunda